

Så här fortsätter Greppa Näringen

Växjö 2016-12-07

Stina Olofsson, Jordbruksverket

Vad är Greppa Näringen?

- › -kostnadsfri rådgivning och information som både lantbrukaren och miljön tjänar på
- › -arbetet sker i samverkan mellan Jordbruksverket, LRF, länsstyrelserna och rådgivningsföretagen

1. Varför finns Greppa Näringen?

= Lantbruket påverkar miljö och klimat

Vatten: sjöar, åar, grundvatten, hav

› övergödning, växtskyddsmedel

Luft: emissioner påverkar vatten, mark

› ammoniak, växthusgaser

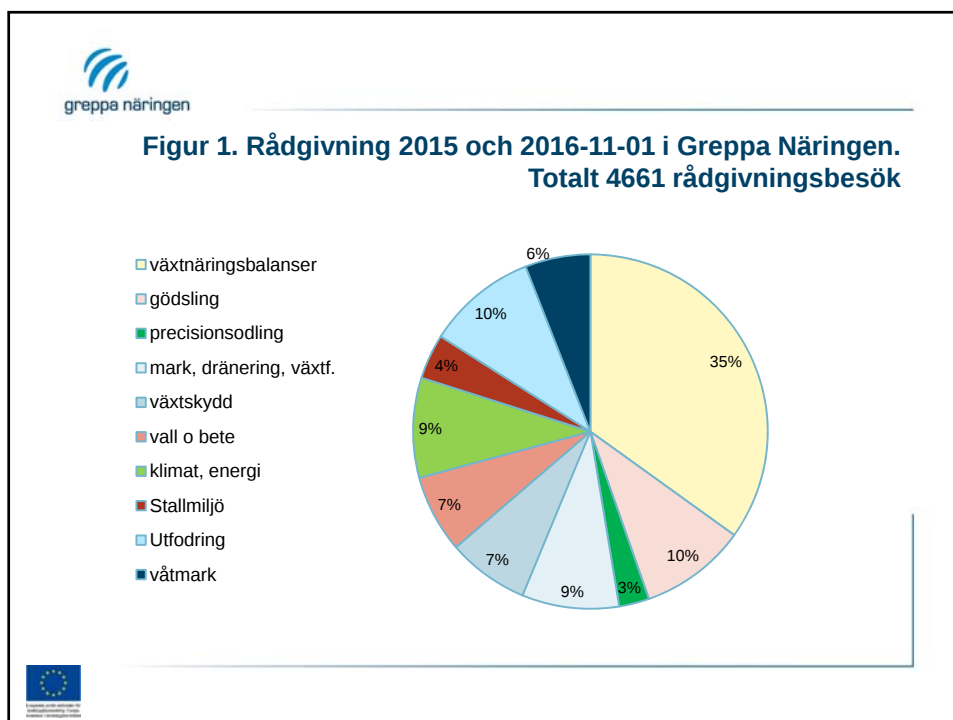
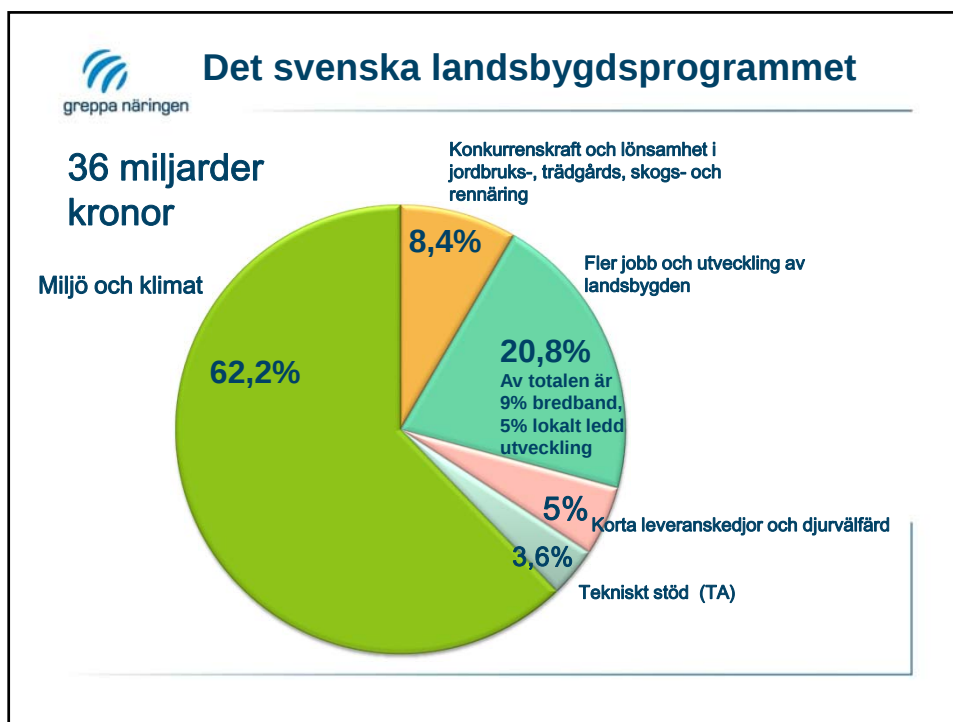
Klimatförändringar: påverkar vatten, mark

1. Varför finns Greppa Näringen?

- › = Samhället har förväntningar på jordbruket
- › Nationella miljökvalitetsmål- generationsmål till 2020
- › EU:s nitratdirektiv översyn vart 4:e år
- › EU:s ramdirektiv för vatten 2021/2027 åtgärdsprogram
- › BSAP -Baltic Sea Action Plan till 2021, överenskommelse inom HELCOM för att återställa Östersjöns status
- › Fler: klimatmål, EU-direktiv för växtskyddsmedel (IPM), mål för ekologisk produktion, m.m.

Miljökänsliga områden enligt Nitratdirektivet

- › 75 % av Sveriges åkerareal omfattas

Foto: Stina Olofsson

Arbetet sker i regioner

Fr o m 2015 i -

- › söder, öst, väst, mitt, norr

Foto: Stina Olofsson

Foto: Stina Olofsson

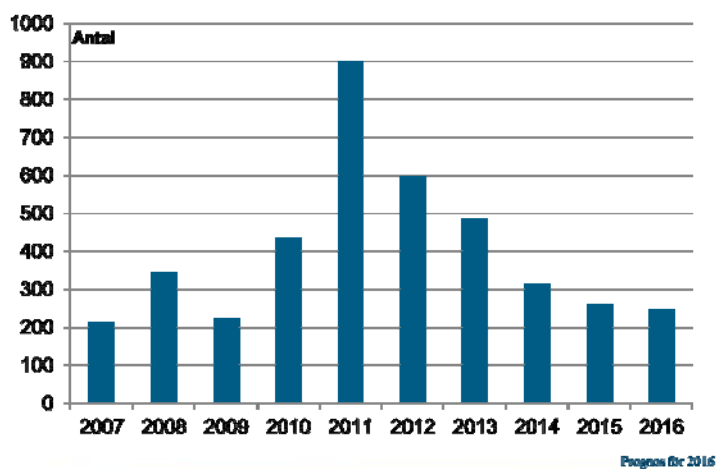

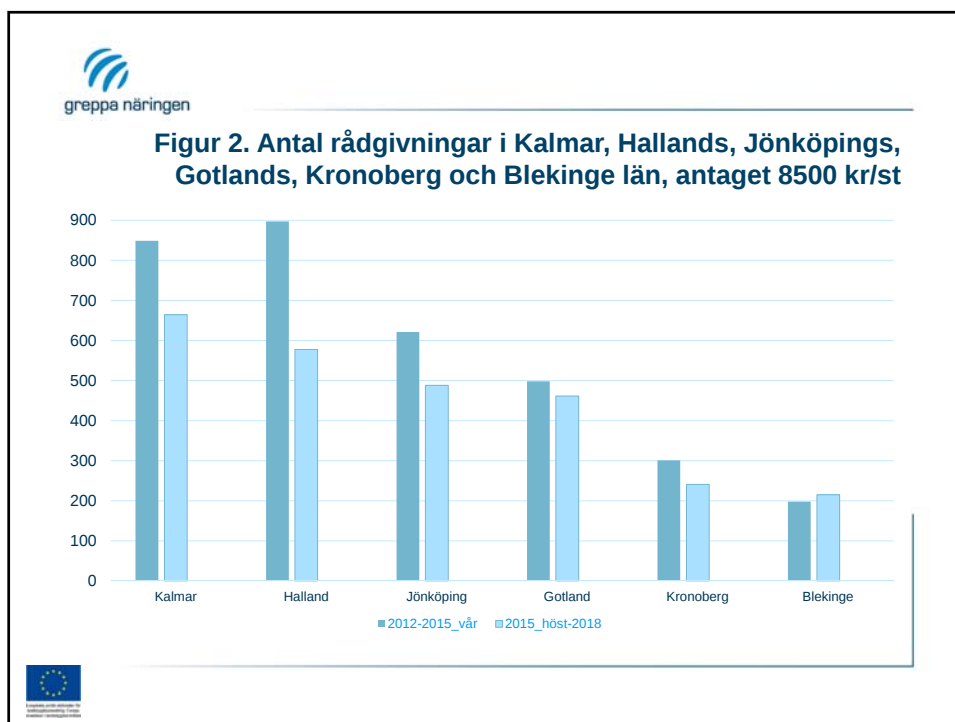
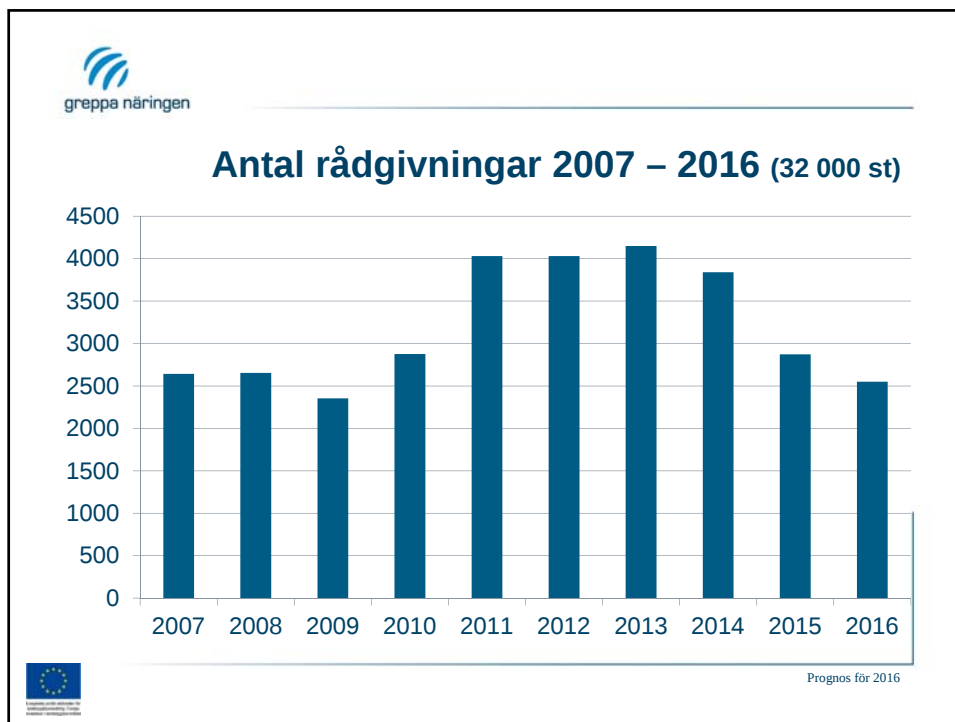
Mer av kurser och fältaktiviteter

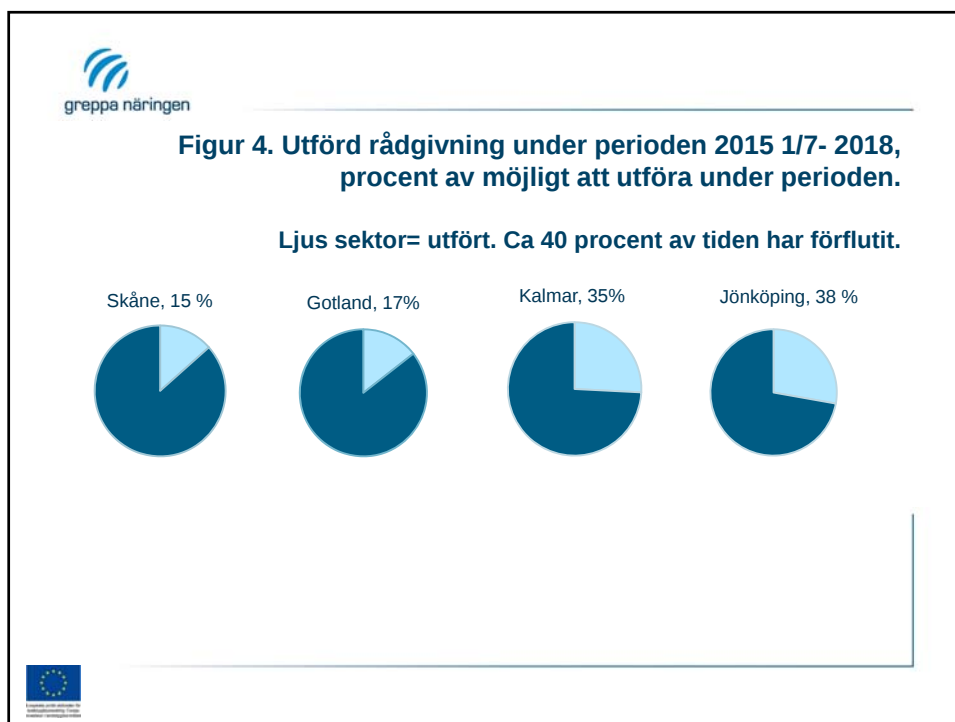
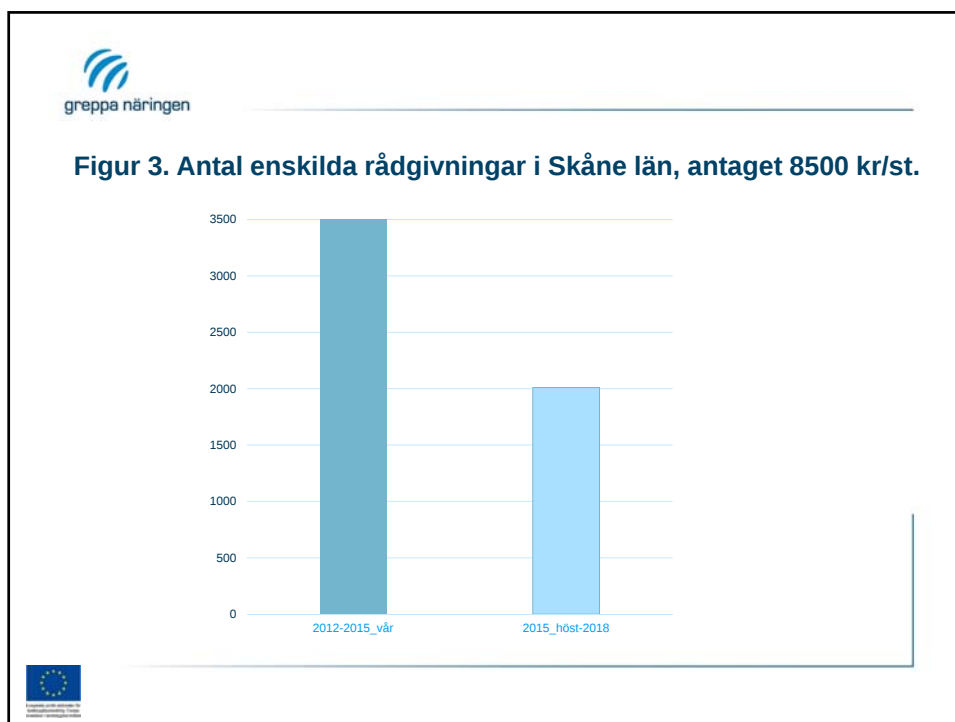
- › I nya Landsbruksprogrammet är cirka 20 procent av medlen till länsstyrelserna avsatta för kurser och fältvandringar

Antal startbesök 2007 – 2016 (4020 st)

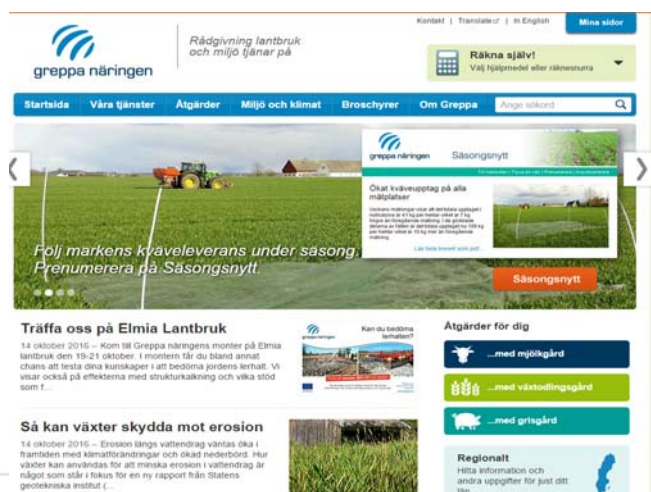

Anpassad kvävegödsling

- › Rekommendationer för gödsling och kalkning
- › Gödslingsplan och utlakningsberäkning i VERA
- › Nollrutor i höstvetete på försommaren
- › CropSAT -satellitbilder och vegetationskartor

Webbplatser för alla lantbrukare

The screenshot shows the greppa näringen website with the following elements:

- Header:** greppa näringen logo, navigation links (Startsida, Våra tjänster, Åtgärder, Miljö och klimat, Broschyrer, Om Greppa), and a search bar.
- Main Content:**
 - Top Banner:** "Följ markens kväveleverans under säsong. Prenumerera på Säsongsnytt." with a "Säsongsnytt" button.
 - Left Column:**
 - Träffa oss på Elmia Lantbruk:** 14 oktober 2016 – Kom till Greppa närings monter på Elmia lantbruk den 19-21 oktober. I monterna får du bland annat chansen att testa dina kunskaper i att bedöma jordens kerntill. Vi visar också på effekterna med strukturstyrning och vilka stöd som finns.
 - Så kan växter skyddas mot erosion:** 14 oktober 2016 – Erosion längs vattendrag väntas öka i framtiden med klimatförändringar och ökad nederbörd. Hur växter kan användas för att minska erosion i vattendrag är något som står i fokus för en ny rapport från Statens geotekniska institut.
 - Right Column:**
 - Åtgärder för dig:**
 - ...med mjölkgård
 - ...med växtodlingsgård
 - ...med grisgård
 - Regionalt:** Hitta information och andra uppgifter för just ditt län.
- Footer:** European Union flag logo.

Vattendirektivet- åtgärder riktade till SJV

- › Utveckla **kompetensutveckling** och rådgivning inom ramen för LB-programmet 2014-2020, för att minska förluster av växtnäring till **områden** där det finns risk att miljökvalitetsnormer (MKN) för vatten inte kan följas på grund av sådan påverkan.
- › Åtgärden **ska** genomföras i samverkan med länsstyrelserna

Inom ramen för LB-programmet ska särskilt uppmärksammas:

Strukturkalkning
 Kalkfilterdike
 Anpassad skyddszon
 Skyddszon
 Våtmark
 Fosfordamm
 Tvåstegsdike

Vad gör Greppa Näringen? = Fosforkampanj

Rätt åtgärd på rätt plats kan minska läckaget av fosfor till omkringliggande vattendrag och förhindra övergödning. Foto: Mårten Svensson

Fosforkampanj ska minska läckage från lantbruket

Nu satsar Jordbruksverket, Lantbrukarnas Riksförbund och länsstyrelserna på att minska fosforläckaget från lantbruket ännu mer genom Greppa Näringens fosforkampanj.

Antalet gårdsbesök med rådgivning om åtgärder som kan minska fosforläckaget ska öka och förhoppningsvis leda till att fler genomför åtgärder ute på gårdarna. Lantbrukaren vet ofta bäst själv var på gården åtgärder kan ge resultat och det måste vi utnyttja. Det gäller se till att rätt åtgärd görs på rätt plats. En åtgärd som fungerar bra en plats kan vara verkningslös någon annanstans.

Rätt åtgärd på rätt plats kan minska läckaget av fosfor till omkringliggande vattendrag och förhindra övergödning. Foto: Mårten Svensson

Information om fosfor

greppa näringen

Praktiska Råd

Nr 24, 2016

Fånga fosfor!

Fosfor orsakar övergödning av Östersjön, sjöar och vattendrag. Det leder till algalblomning, otäcka bottenar och skadade badstränder. I det här praktiska rådet samlar vi fem viktiga åtgärder för att minska fosforläckaget från jordbruket.

Storleken för att minska fosforläckaget

- 1. Gå till en fosforundersökning eller till en fosforundersökning på gården.
- 2. Undersök möjligheten att bygga en fosforbinder på din gård.

Strukturkalkning – bra för både mark och miljö

Strukturkalkning är ett sätt att förbättra och stabilisera markstrukturen på lerjordar. En bra markstruktur är grunden för en väl fungerande odlingsjord. Den förbättrar jordens närings- och vattenhållande förmåga och gör att jorden blir mer tillgänglig och tankar upp smältvatten. Med en bra markstruktur minskar dessutom risken för fosforförluster till vattendragen.

Det är viktigt med en snabb och noggrann tillämpning av strukturkalkning.

Välbesökt lantbrukardag i Östergötland

Med rubriken "Kom och se smarta åtgärder som både lantbruket och miljön tjänar på" anordnade Greppa Näringen i Östergötlands län en lantbrukardag den 10 maj.

Text: Cecilia Retzman, Länsstyrelsen Östergötland

Hans Nilsson och Bengt Nilsson från Östergötlands län. Bilden är tagen av greppa näringen.

De minskar fosforförlusterna i produktionen

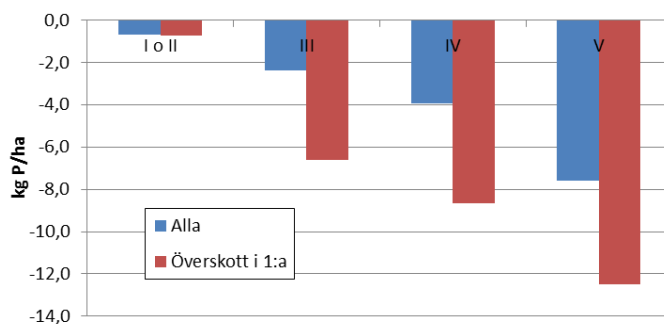
Rådgivningar med koppling till fosfor, alla län

Rådgivningsmodul	nr	Mål 2016	1 dec	Uppnått, %
Fosforstrategi	11B	160	114	71
N och P i potatis, grönsaker	11C,D	10	13	130
Markpackning	12A	125	110	88
Mullhalt och bördighet	12B	50	17	34
Våtmarker- nya, skötsel	14A,B	235	121	51
Översyn av dränering	14D	125	57	46
Precisionsodling	16A	40	17	43
Test av gödselspridare	16B	50	53	106
Utfodring mjölk och nöt	41A-C	360	205	57
Utfodring gris	50A,B	30	23	77
Totalt:		1185	730	62

Allt mer efterfrågan på utvärderingar

Ändrad fosforbalans i olika P-AL- klasser på växtodlings- och grisgårdar

Gårdsdata med växtnäringsbalanser

- › Databas ca 18 000 balanser från 8000 gårdar
 - › redovisat t o m 2006, 2007, 2010, 2011, 2013
- › Sammanställning för typgårdar;
 - › växt-, mjölk-, gris-, nötkött-, och blandade gårdar
- › Fyra rådgivningsbesök varav 2 balanser- exakt samma gårdar före och efter rådgivning, ca 3000
- › Uppskalning beroende på antal besök på gårdarna

Forskar har fått tillgång till databasen

- › Ekologiska gårdars växtnäringsflöden, SLU
- › Upprepade balanser på mjölkgårdar; SLU
- › Drivkrafter för miljöåtgärder på mjölkgårdar, LU
- › Ekonomi i miljö-rådgivning
- › Trender i år, SLU

Policy Brief
November 2015: 1

Östersjön mår bättre när lantbrukare Greppar Näringen

Näringsläckage från jordbruksmark orsakar övergödning i Östersjön som i sin tur leder till algblooming, syrebrist, bottenöd och en utarmad biologisk mångfald. För att minska näringsläckaget finns rådgivningsprogrammet Greppa Näringen. I denna Policy Brief analyserar AgriFood effekterna av programmet. Resultaten visar att:

- Ökad rådgivning minskar kväveläckaget och ökar skördarna.
- Bättre skördar ger högre föredlingsvärden vilket täcker kostnaderna för rådgivningen.
- Rådgivningen är sammantaget till nytta både för miljön och för jordbrukets lönsamhet.

Medlemsundersökning 2016 - Kvartal 2 (MIND Research)

Resultat för period 2014:3 - 2016:2 med en bas på 1935 respondenter

Index – Förändringsbenägenhet - Totalt sett

Viktigt att notera är att dessa undersökningar görs 1-3 månader efter rådgivningsbesöket. Det gör att lantbrukaren antagligen inte hunnit genomföra så många av de åtgärder som föreslås, och inte sett effekterna av de genomförda.

Områden som vi vill utveckla

Markfrågor- uthållig
produktion
i förändrat
klimat

Områden som vi vill utveckla

Integrerat växtskydd,
IPM

Kartläggning av
klimatpåverkan

Resultat= Frivilligt arbete före lagstiftning

- › Strukturerat arbetssätt
- › Regelbundna rapporteringar av resultatet
- › LRF-medverkan
- › Rådgivares engagemang
- › Fortlöpande anpassning till nya frågeställningar

